

Uitspraak Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden

Uitspraaknr. : 13-005

Datum : 30 december 2013

Partijen : Vereniging van Cliënten en Naastbetrokkenen Van <Zorgaanbieder>, vertegenwoordigd door <naam> (voorzitter) en <naam>(secretaris), verder ook te noemen de cliëntenraad.

en

Stichting <Zorgaanbieder>, vertegenwoordigd door <naam> (directeur), verder ook te noemen de zorgaanbieder.

Het geschil

1. De cliëntenraad verzoekt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (verder ook te noemen LCvV of de commissie) een uitspraak te doen over het voorgenomen besluit van zorgaanbieder om per 2013 het tarief voor niet vanuit de AWBZ vergoede, individuele begeleiding van cliënten (bijvoorbeeld bij vakanties en bepaalde uitstapjes) te verhogen van 23,00 naar 37,00 euro per uur.

Verloop van de procedure

2. Het verzoek met bijlagen is gedateerd op 30 september 2013, en is door de LCvV ontvangen op 15 oktober 2013 en op 18 oktober 2013 ontvankelijk verklaard. De zorgaanbieder heeft op 30 oktober 2013 een schriftelijke reactie op het verzoek aan de LCvV toegezonden. Partijen hebben afschrift van elkaars stukken ontvangen. Op 5 november 2013 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Ter zitting hebben partijen hun standpunten toegelicht en is afgesproken dat zorgaanbieder een nadere onderbouwing/specificatie van het verhoogde uurtarief zou overleggen. Deze nadere onderbouwing is op 11 november 2013 door zorgaanbieder aan de LCvV en de cliëntenraad toegezonden. De cliëntenraad heeft op 19 november 2013 laten weten dat de nadere toelichting niet tot een gewijzigd standpunt heeft geleid; zij handhaaft het negatief verzwaard advies. De LCvV wordt derhalve verzocht een uitspraak te doen over het voorgenomen besluit.

Standpunten van zorgaanbieder, zakelijk en verkort weergegeven

3. Stichting <Zorgaanbieder> levert zorg aan mensen met een verstandelijke handicap; zij biedt zowel intramuraal verblijf (aan plm. 100 cliënten) als dagopvang, werk- en activiteitenbegeleiding, etc. (ook aan plm. 100 cliënten). De afgelopen jaren is er op AWBZ zorg flink bezuinigd. Het tarief dat aan cliënten in rekening wordt gebracht voor bepaalde aanvullende diensten is door zorgaanbieder sinds 2008 slechts marginaal geïndexeerd en is al lang niet meer meer kostendekkend. Zorgaanbieder beschikt thans niet meer over financiële middelen om het verschil tussen de werkelijke kosten en de in rekening gebracht eigen bijdrage te overbruggen zodat nu een - aanzienlijke - tariefverhoging noodzakelijk is. Eerder konden de 'Agema gelden' hier nog voor worden gebruikt.
4. Zorgaanbieder is bij de berekening van het uurtarief voor begeleiding uitgegaan van het bruto arbeidsloon uit de cao voor de VG en heeft het gemiddelde genomen van de uurlonen waarin deze begeleiders zijn ingeschaald. Dit varieert van FWG 30, 30A tot 40. Verder wordt er een toeslag van 10% berekend voor indirecte personeelskosten (werving, opleiding, reiskosten, etc.) en 15% voor overheadkosten.
5. Dit percentage overhead moet worden toegevoegd omdat er nu eenmaal allerhande bedrijfsactiviteiten gemoeid zijn met het organiseren van deze begeleide activiteiten.
6. Als de betreffende activiteit in groepsverband georganiseerd kan worden, dan worden de begeleidingskosten omgeslagen per persoon. De kosten lopen voor een cliënt op als het gaat om een individueel begeleid uitstapje, bijvoorbeeld als iemand kleding wil gaan kopen.
7. Het betreft hier een niet vanuit de AWBZ verplicht aangeboden dienst. Zorgaanbieder bevreemdt het dat op een besluit tot wijziging van een dergelijke onverplicht aangeboden dienst, ook als dit zou inhouden dat hij deze dienst niet meer aan zou bieden, verzwaaard adviesrecht van toepassing is.

Standpunten van de cliëntenraad, zakelijk en verkort weergegeven

8. De cliëntenraad erkent dat de tarieven in de zorg onder druk staan, maar dit raakt niet alleen zorgaanbieder, ook de cliënten hebben door bezuinigingen steeds minder te besteden zodat deze aanzienlijke tariefverhoging hard aan zal komen. Sommige cliënten zijn aangewezen op deze extra begeleiding omdat zij geen familie of andere mantelzorgers hebben die dit voor hen kunnen doen. Geschat wordt dat het om 10 à 12 cliënten bij <Zorgaanbieder> gaat die hier (veelvuldig) een beroep op moeten doen.
9. De cliëntenraad is aanvankelijk helemaal niet om advies gevraagd over deze tariefverhoging. Toen zij van de verhoging vernam en aangaf dat dit adviesplichtig is, is er alsnog

een adviesaanvraag gevolgd. In de adviesprocedure kon zorgaanbieder echter op vragen over de onderbouwing van het tarief steeds geen bevredigende antwoorden geven. De cliëntenraad heeft vervolgens eigen onderzoek gedaan en daar kwam uit dat het huidige tarief van 23 euro per uur wel kostendekkend is en een verhoging naar 37 euro niet redelijk noch noodzakelijk is.

10. De cliëntenraad vindt het wel redelijk dat er een kostendekkend bedrag voor deze extra begeleiding bij de cliënt in rekening wordt gebracht en dat naast arbeidsloon nog 10% indirecte personeelskosten opgevoerd wordt. De cliëntenraad verzet zich echter tegen het berekenen van 15% overheadkosten aangezien overhead al in de ZZP tarieven die zorgaanbieder ontvangt opgenomen is. Verder vindt de cliëntenraad het vreemd dat in de nadere onderbouwing d.d. 11 november 2013 zorgaanbieder van trede 11 in FWG 30 blijkt te zijn uitgegaan.

Overwegingen en conclusies van de LCvV

11. Zorgaanbieder heeft in de adviesprocedure (overleg van 18 april en adviesaanvraag d.d. 6 mei 2013) erkend dat de cliëntenraad ten onrechte bij de eerdere besluitvorming niet om advies gevraagd is, en heeft uitgelegd dat dit kwam doordat er een (bezuinigings)urgentie gevoeld werd. De doorvoering van de tariefverhoging is vervolgens opgeschort.

12. Na de adviesaanvraag hebben zorgaanbieder en cliëntenraad enkele malen overleg gevoerd (schriftelijk en mondeling) doch dit heeft niet tot een positief advies geleid. Op 19 juli 2013 heeft de cliëntenraad een negatief advies gegeven. Aangezien zorgaanbieder de tariefverhoging toch wil doorzetten dient hij het voorgenomen besluit aan de LCvV voor te leggen om op grond van artikel 3 lid 1 sub 1 jo. art. 4 lid 2 WMCZ te laten beoordelen of het voorgenomen besluit in redelijkheid genomen kan worden. In het onderhavige geval heeft zorgaanbieder dit aan de cliëntenraad overgelaten.

13. De LCvV heeft geconstateerd dat ondanks het eerder tussen partijen gevoerde overleg, diverse argumenten pas laat, namelijk tijdens de LCvV procedure, door zorgaanbieder zijn aangevoerd. Dit betrof de informatie over het vervallen van het 'Agema budget', de uitleg over directe en indirecte personeelskosten, de uitleg over de bruto/netto toepassing, en dergelijke. De LCvV overweegt dat zorgaanbieder deze uitleg ook in een eerder stadium aan de cliëntenraad had kunnen, en, zeker gezien de vragen die door de cliëntenraad gesteld werden, ook had behoren te verstrekken.

14. De LCvV overweegt verder dat ook in de nadere onderbouwing van 11 november 2013 nog de uitleg ontbreekt over de noodzaak tot het opvoeren van 15% overhead kosten over deze dienst. Evenmin is uitgelegd waarom voor de hoogste trede (11) uit FGW 30 is gekozen. Daar waar het gemiddelde uurtarief is genomen van de drie loonschalen die bij deze dienstverlening worden ingezet, zou men logischerwijs verwachten dat ook een gemiddelde van treden gehanteerd zou worden.

15. De LCvV concludeert dat de initiële adviesaanvraag onvoldoende onderbouwd is en dat ook de in een later stadium verstrekte informatie onvoldoende inzichtelijk maakt dat hiermee een kostendekkend uurtarief is berekend. Het besluit om het tarief voor individuele begeleiding per 2013 ineens te verhogen van 23 naar 37 euro per uur kan volgens de LCvV dan ook niet in redelijkheid genomen worden.

16. De LCvV geeft zorgaanbieder in overweging om bij een nieuw te formuleren besluit rekening te houden met het feit dat de cliëntenraad heeft aangegeven zich wel te kunnen vinden in doorberekening van indirecte personele kosten en dat uit de notitie Eigen bijdrage uit 2008 al volgt dat het tarief gebaseerd wordt op het gemiddeld uurtarief conform de FWG schalen.

Oordeel

Alles overwegend oordeelt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden dat het voorgenomen besluit van zorgaanbieder om per 2013 het tarief voor individuele begeleiding te verhogen naar 37 euro per uur, niet in redelijkheid genomen kan worden.

Deze uitspraak is vastgesteld door de voorzitter van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, mevrouw mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn, en de leden de heer M.A. Aardema en mevrouw mr. M.C. Heringa.

Utrecht, 30 december 2013

mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn
voorzitter

mr. L. Bos
secretaris